

Mehiläistarhaajan työ on täynnä haasteita. Tämä kesä on jälleen opettanut tarhaajille sen, että kalenteria ei kannata mehiläishoidossa katsoa kuin suuntaa antavasti.

Luonnon tarkkailu on äärimmäisen tärkeää ja se, että osaa lukea mehiläispesää. On tarkkailtava esimerkiksi sitä, että miten emo munii, milloin alkaa vahapohjukkeiden rakentaminen tai sadon tulo pesiin, ja milloin kuhnureiden tuotanto alkaa ja loppuu. Pesän vahvuuden arviointi on aivan oleellinen taito – sen perusteella tehdään päätökset siitä, että mikä hoito- toimenpide on ajankohtainen.

Kuiva ja nopea kesä

Kuluva kesä on koetellut kuivuudella ja nopeudella, vaikka paikka-

Vadelma kukki tänä vuonna aikaisin ja kukinta meni nopeasti ohi.

kuntakohtaiset ja mikroilmastoista johtuvat erot voivat olla suuriakin. Hyvän pesien kevätkehityksen jälkeen kasvien kukinta eteni nopeasti sillä seurauksella, että juhannuksen jälkeen satokausi alkoi olla jo ohi päätuotantoalueella. Vadelma kukki

aikaisin eikä siitä kuivuuden takia saatu Etelä-Suomessa juuri mitään. Myöskin öljykasvit kärsivät kevään kuivuudesta eikä niistä odoteta suurta satoa. Pohjois- ja Itä-Suomessa on tätä kirjoittaessa eli kesä-heinäkuun vaihteessa vielä satotoiveita. Pää-

ERI VAIHTOEHDOT VARROANTORJUNNASSA ELOKUUSSA				
	Muurahaishappo-geeli	Muurahaishappopussi tai valmis happoliina	Tymol-tyyny	Pistekäsittelyt muurahaishapolla
Tarvikkeet	muurahaishappo-geeli-pakkaus, noin 20 mm korotuskehys	65 % muurahaishappoa, 2–3 litran muovipussi + keittiöliina, joka imee 1,5 dl (noin 15 x 15 cm)	Tymol-tyyny 12 g	wettex-liinan pala n. 7–10 x 15 cm, 65 % muurahaishappoa
Torjunta-aika	hunajan korjuun ja ensimmäisen ruoka-annoksen jälkeen	hunajan korjuun ja ensimmäisen ruoka-annoksen jälkeen	hunajan korjuun ja ensimmäisen ruoka-annoksen jälkeen	hunajan korjuun ja ensimmäisen ruoka-annoksen jälkeen
Torjunnan kesto	1 x kunnes kaikki happo on haihtunut (noin 2 viikkoa)	1 x kesto noin 14 vrk	1 x kesto 3 viikkoa	neljä torjuntakertaa kolmen päivän välein
Annostelu/säädöt	1-osastoiset 200 g, LG 2-osastoiset 300 g, LG 2-osast. Farrar 250 g	1-osastoiset 120 ml, LG 2-osastoiset 150 ml, LG	1-osastoiset 1 tyyny, LG 2-osastoiset 2 tyyny, LG 2-osast. Farrar 17 g tyyny	1-osastoiset 25 ml, LG 2-osastoiset 40 ml, LG 65 % muurahaishappoa
Lentoaukko	15 cm ²	15 cm ²	15 cm ²	15 cm ²
Torjunnan toteutus	Aseta pussi keskelle pesän takaosaa, kehälistojen päälle. Tee pussiin tasaisin välein 4 viiltoa veitsellä. Aseta korotuskehys.	Happo annostellaan pussin sisällä olevaan liinaan. Liina asetetaan kehien päälle ja vedetään noin 3 cm ulos pussista. Lämpimällä hieman vähemmän, kylmällä hieman enemmän. Haihtumista seurataan vaa'an kanssa. Tavoitteena yksiosastoisissa 10–12 g/vrk, kaksiosastoisissa 12–15 g/vrk.	Tymol-tyyny asetetaan yhtenä kappaleena ylimmäisen osaston kehälistojen päälle keskelle pesän takaosaa.	Muurahaishappo imeytetään wettex-liinaan (esim. yksiosastoisille 10 liinaa Minigrip-pussiin + 250 ml happoa). Liina nostetaan esim. grillipihdeillä pussista pesän päälle.

tuotantoalueen hunajasato vaikuttaa kuitenkin koko maan keskisatoon merkittävästi.

Hunajat on lingottava heti kun kypsää hunajaa on korjattavissa. Pääsatokasvien kukinnan jälkeen kentältä on toiveissa enää mesikastehunajaa tai myöhään kukkivista viljelykasveista saatavaa hunajaa. Apilat olivat vielä kesäkuun lopussa kukassa ja kosteutta toivottavasti riittää edelleen meden tuotantoon. Vadelma on kuitenkin se kaikkein tärkein kasvi tai on ainakin tähän asti ollut.

Aikainen sadon loppuminen tietää sitä, että mehiläiset syövät kuormasta eli tarhaajalle jäävä osuus pienenee joka päivä, jos hunajaa ei ote pesästä pois. Samoin sadon loppuminen tietää kiukkuisia mehiläisiä ja ryöstöä.

Varroa

Varroantorjunta on ajankohtaista hunajan pois ottamisen jälkeen. Laita ruokinta ensin päiväksi tai pariiksi päälle ja torju sitten. Tänä kesänä olisi onnistunut hyvin myös yhdistelmä hoitoteknistä varroantorjuntaa eli kaikkien sikiöiden poistaminen viimeistään heinäkuun puolivälissä ja viikon kuluttua oksaalihappokäsittely pesille. Ennen heinäkuun puoliväliä tehtävän esikotelomätäsaneerauksen yhteydessä yhdistelmää kannattaa käyttää varsinkin, jos punkkimäärä yhteiskunnassa on suuri.

Elokuun torjunta tehdään muurahaishappo- tai tymolitorjuntana heinä-elokuun vaihteessa tai hunajan poistamisen jälkeen. Torjunta kannattaa ajoittaa niin, että tulossa on viileä, hellepäiväton sääjakso. Aloita torjunta aina illalla.

Seuraa punkkimääriä koko syksyn ajan. Laske myös paljonko punkkeja tippuu oksaalihappotiputuksella tai -höyrytyksellä marras-joulukuussa. Näin tiedät punkkitasot pesissä ja osaat suunnitella ja ajoittaa tarvittavat toimenpiteet. Varroaseuloja ja punkkipohjia on monenlaisia. Muistathan, että muurahaiset – myös ne pienet – syövät kuolleita punkkeja pohjalta ahkerasti, vääristäen näin tuloksia. Muista myös olla yhteydessä naapuritarhaajiin ja tehdä torjunnat yhtä aikaa. Takaisinsaastunta voi tehdä oman huolellisen torjuntasi tyhjäksi.

Varroan torjuntaohjeet 2018

Varmista pesien punkkimäärä verkkopohjan laskentalevylle tippuvien punkkien tai esimerkiksi pölysokeritestin avulla.

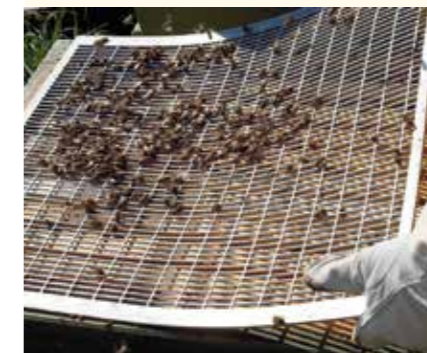
Verkkopohjatesti tehdään heinäkuun lopusta elokuun puoliväliin kahden viikon tarkkailujaksona. Tulos alle 1 punkki/vrk → elokuun torjunnalle ei tarvetta, jos olet aivan varma, että muurahaisia ei pääse laskentalevylle.

- 1–15 punkkia/vrk → normaalit elokuun torjunnat
- > 15 punkkia/vrk → tehostetut elokuun torjunnat, 2 pitkäaikaiskäsittelyä tai 6 kpl pistekäsittelyä
- 0–4 punkkia pölysokerilla → normaalit elokuun torjunnat
- 5 tai useampi pölysokerilla → tehostetut torjunnat

Elokuun torjunnat suoritetaan nimensä mukaisesti elokuun aikana, jotta niistä on hyötyä talvimehiläisten kehityksen suojaamisessa. Mitä enemmän pesässä on punkkeja, sitä aikaisemmin on torjunnat syytä aloittaa.

- Aloita torjunta rauhalliseen pesään, ei heti ravistelun tai voimakkaan häirinnän jälkeen.
- Torjunnat on parasta aloittaa illalla, ei kuumalla helteellä.
- 2-osastoisten pesien tymol-torjunnassa on tärkeää ruokkia pesiä ennen torjunnan aloittamista.
- Kunnollinen haihtuminen vaatii tilaa vähintään 5–10 mm geelin tai pussin päällä. Vastavasti tymolin ja wettexin päällä tulee tilaa olla vähintään 3–5 mm.
- Tee torjunnat yhtä aikaa naapuritarhaajan kanssa → ei ryöstön kautta tapahtuvaa takaisinsaastuntaa.

Muovisen sulkuristikon voi vahingossa sekoittaa propoliksien keruulevyyn. Tänä kesänä olen törmännyt kahteen eri tapaukseen, joissa vahinko oli tapahtunut tuhoisin seurauksin. Alakuvassa on sikiökakku pesästä, jossa toukat ja emo olivat jääneet "vangiksi" ylälaatikoon, kun sulkuristikon tilalla oli propoliksien keruulevy. Suurin osa laatikon mehiläisistä kuoli ja toukat tuhoutuivat. Hunajasato tietysti menetettiin.

Muovinen sulkuristikko

Propoliksien keruulevy

